



Høst af rødsvingel

- **Stor spredning i blomstringen**
- **De tidlige marker er høstklar i uge 29**
- **Tærsk skånsomt hvis der er væselhale**

Rødsvingel har blomstret af flere omgange i år, og de tidligste sorter var i gang midt i juni. Mange marker blomstrede herefter kraftigt helt frem til Sct. Hans.

Ud fra blomstringstidspunktet i rødsvingel i år skal høsten i teorien begynde i de fleste sorter i uge 29/30 (direkte høst). Normalt vil der fra blomstring til direkte høst gå ca. 35 dage. Der er 10-14 dage mellem høst af de tidligste og de sildigste sorter. Nedenfor er sorterne opstillet efter tidlighed.

Tidlige sorter:

Belleaire, Calliope, Casanova, Chopin, Corail, Greenshine, Greensleeves, Greenvie, Herald, Maxima, Samanta, Smirna, Trophy

Middeltidlige sorter:

Amarone, Aniset, Blenheim, Capriccio, Carousel, Celianna, Cezanne, Echo, Florasol, Franklin, Galahad, Gondolin, Greenlight, Greenspray, Helena, Laxton, Legende, Maritza, Marvin, Mystic, Raymond, Reverent, Rosita, Rossinante, Sergei, Shadeway.

Høstmetode

Høst af rødsvingel foregår for langt den største dels vedkommende direkte på roden. Rødsvingel er generelt ikke særlig spildsom, og kan derfor uden større risiko stå til frøene er godt modne. En undtagelse herfra er marker med tidlige sorter, som står på vindudsatte arealer. Her kan der undertiden ske en del dryssespild, såfremt der er kraftig blæst i den modne afgrøde lige før høst.

Det rigtige tidspunkt for direkte høst er, når den røde farve er gået af, og marken er blevet gulbrun. På dette tidspunkt vil der være under 20 pct. vand i frøene. Den optimale vandprocent vil være 15-16 pct., idet udtærskningen af frøene og adskillelsen på rysterne da vil være optimal. Ved udsigt til ustadigt vejr vil det dog kunne lade sig gøre at høste med højere vandprocent.

Skårlægning er en nødløsning, men kan komme på tale, hvis marken er meget uensartet og vindudsat eller tørrekapaciteten er minimal. Skårlægning skal foretages en uges tid før direkte høst. På dette tidspunkt har afgrøden stadig en rødlig farve, men frøene er faste, og kan slås af med et let slag på toppen.

Vær opmærksom på at fremmede græsser ofte findes i den yderste markkant, hvorfor man bør undlade at høste den yderste halve meter med. Vær også opmærksom på forekomst af væselhale som er svær at rense fra, og som især kan forekomme i områder, hvor marken er tynd. Evt. kan områder der er særligt forurenede høstes for sig og leveres særskilt.

Gode råd til høstarbejdet

Undersøg bag mejetærskeren, at der ikke spildes frø over soldkassen. Dette kan tjekkes ved at opsamle soldmaterialet og med en kniv mod en glasplade mærke om der er kerne i frøene. Er der kerne i kan frøet skæres over, mens avner bare bøjer. Kerner kan også ses ved gennemlysning f. eks på en lommelygte.
* Undersøg halmen for frø. Enkelte frø kan accepteres, da der som regel er en del underudviklede eller umodne frø i top eller bund af frøakset.

* Sørg for at soldene er belastet så ens som muligt idet der ellers blæses frø bagud. Dette kræver et godt knivtøj, således at stop undgås. Det er vigtigt at materialet kommer jævnt fordelt ind i cylinderen, således at denne er belastet ens i hele bredden, hvorved også rystere og solde belastes ens i bredden.

* Tjek varen i tanken. Er der afskallede frø tærskes der for hårdt. Er der mange topskud og dobbelt frø tærskes der måske for lempeligt. Der skal være en vis procentdel avner, ellers spildes der frø.

I tilfælde hvor marken er forurenet med væselhale, skal der tærskes lempeligt, således at stakken på væselhalen forbliver intakt. Dette letter frarensningen på rensierne.

* Mål råvarens rumvægt. Dette giver en god ide om råvarekvaliteten, men brug ikke rumvægten som eneste rettesnor. Den optimale rumvægt vil variere alt efter råvarens beskaffenhed, vækstforhold og sorter. Rumvægten bliver tungere end "normalt", hvis råvaren indeholder enårig rapgræs, afskallede frø, jord eller korn. Til gengæld er rumvægten lettere end "normalt", såfremt vækstbetingelserne har påvirket frøudviklingen i negativ retning.

Som rettesnor vil en normal råvarerumvægt i rødsvingel være 1,75-1,9 kg/10 l, hvilket i mange sorter vil svare til et rensesvind på 15 -18 %. I enkelte sorter med særligt tungt frø kan rumvægten uden problemer komme op over 2,2 kg/10 l.

Efterbehandling

Straks efter høst skal frøet på tørreriet, start med kold luft og afslut med opvarmet luft, hvis det er nødvendigt for at få afgrøden tørret færdigt til 11-12 % vandprocent.

Tørreluften bør aldrig opvarmes mere end ca. 4-5°C for at sikre en jævn ensartet nedtørring med minimal risiko for overtørring.

Afslut tørringen med at køle frøet ned.

Behandling af marken efter høst

Afbrænding af halmen er bedste metode forud for næste års høst i rødsvingel. Denne afbrænding skal foretages hurtigst muligt efter høst.

Sorter med lange/korte udløbere har et særligt stort behov for afbrænding. Derimod kan tynde marker af sorter uden udløbere give et merudbytte for at man fjerner halmen uden halmafbrænding. Men så er det meget vigtigt, at man straks efter høst får hugget stubben helt i bund (3 cm stub). Ved afbrænding er det vigtigt, at halmen spredes jævnt, således at der ikke bliver brandsår i marken.

Der skal forud for afbrænding laves et brandbælte på 10 m, hvor halmen er fjernet, og der er pløjet, harvet eller fræset. Hvis marken støder op til roer, græs eller pløjemark, er det ikke nødvendigt med brandbælte. Påbegynd afbrændingen mod vindretningen. I øvrigt opfordrer vi til, at afbrændingen foretages, så det generer det omkringliggende område mindst muligt. Alternativ til afbrænding er en tæt afpudsning (2-3 cm) lige efter høst, og fjernelse af det afpudsede materiale.

Marker med større forurening af væselhale bør man overveje at ompløje efter høst. Vi udsender senere en frøavlsinfo om væselhale.

Venlig hilsen

DLF-TRIFOLIUM A/S